

Najstarejši
slovenski
dnevnik v
Ohio
Oglasni v tem
listu so
uspešni

ENAKOPRAVNOST

E L I T Y

NEODVISEN DNEVNIK

VENSKE DELAVCE V AMERIKI

VOLUME XXV. — LETO XXV.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY (SREDA), JANUARY 28, 1942.

The Oldest
Slovene
Daily in
Ohio
Best
Advertising
Medium

STEVILKA (NUMBER) 23

uske armade prodirajo na celotni fronti stalno naprej

mo nad Moskvo so sestrelili Rusi 959 nemških letal. — Dne 6. novembra je napadlo Moskvo 250 letal, od katerih so jih sestrelili Rusi 34.

Sovjetska armada, ki je zdaj globoko v provinci Smoljenje, je iztrebila iz moskovske vince že zadnjega živega mrtvih, kar jih je ostalo še 1. protinapadom, ki so jih izvajati Nemci na nekaj sektorjih.

Sovjetska armada, ki je zdaj globoko v provinci Smoljenje, je iztrebila iz moskovske vince že zadnjega živega mrtvih, kar jih je ostalo še 1. protinapadom, ki so jih izvajati Nemci na nekaj sektorjih.

Najhujše zračne izgube so bile Nemci nad Moskvo dne 1. oktobra, ko je bilo sestreljeno 207 letal in da je samo 207 letal uspelo vreči bombe na sko.

Najhujše zračne izgube so bile Nemci nad Moskvo dne 1. oktobra, ko je bilo sestreljeno 207 letal in da je samo 207 letal uspelo vreči bombe na sko.

DREDBA GLEDE INOZEMCEV-NEDRŽAVLJANOV

COLUMBUS, O., 27. januar. — Governer Bricker je posredoval vse inozemce-nedržavljanje, ki so doma iz Nemčije, Italije in Japonske, da si nemudoma vabijo posebne certifikate svojo identifikacijo.

Vsi omenjeni inozemci-nedržavljanji, stari 14 let in več, morajo zaprositi med 9. in 28. februarjem za tozadne certifikate na poštnih uradih.

Vsa prosilec bo moral predložiti na poštnem uradu svojo registracijsko kartu ter troje svojih fotografskih posnetkov, kakršne fotografije se rabijo za potne liste in za državljanske papirje. Na teh fotografijah mora vsak biti razglašen.

ONVOJ USTAVLJEN RADI OPERACIJE

ameriško ekspedicijsko ardo v severni Irski, 27. januarja. — Tekom vožnje iz Amerike v Evropo, je bil konvoj, ki spremnjava parnike z ameriškim vojaštvom, ustavljen za minut, ker je izvršil vojaški avnik L. D. Auster operacijsna bolničarki Florence M. Bride iz Youngstowna, O.

Operacija, kakršno je izvršil zdravnik, zahteva navadno minut do eno uro časa, toda je bila izvršena v 30 minut. Ker je zahtevala operacijo prečnost, se je moralja ustaviti, in ž njo vred se ustavil ves konvoj.

NACIONSKI LETALEC POGREŠAN

LONDON, 27. januarja. — Aut poroča, da naznanja nemški radio, da se pogreša kana Johanna Schmidta, naškega letalca, o katerem je deno, da je sestrelil že 41 sočnih letal.

NEMČI SE ŠIRI TIFUS

LONDON, 27. januarja. — Slovenski radio naznanja, da v Nemčiji širi tifus, katere so prinesli ušivi in bolni voški s fronte. Poročila iz Berlina naznanjajo, da je v Švici v Koeningsbergu 74 vih slučajev tifusa, v Leipzigu 198, v Nuerembergu pa 69.

OGROMNI ANGLEŠKI BOMBNIKI

LONDON, 27. januarja. — Anglija je pričela izdelovati nove bombnike, ki nosijo podobne bombe. Bombniki, ki so premnjeni s štirimi motorji, so bombardirali Nemčijo.

Denarnica izgubljena

V nedeljo večer se je na pridružiti dram. društva "Ivančar" v Slovenskem narodnem domu izgubilo žensko torzo, črne barve. Pošten najdišči je prošen, da jo vrne tajni Doma, Mr. Tavčarju.

Seja godbenikov

Nocoj ob 8. uri se v dvorani nove šole sv. Vida vrši seja godbenikov in njih staršev. Zajetku se bo račune nedeljske prireditve.

ZOB ZA ZOB!

NEW YORK, 27. januarja. — Poročila iz Ankare naznajajo, da so jugoslovanski četniki napadli in zavzeli mesto Karlovac v Hrvatski, katerega so držali v svoji oblasti polnih 31 ur ter pri tem pobili celotno ondotno garnizijo ustašev, ki je šteela 300 mož.

Četniki so se nato v zaščiti snežnega meteza umaknili zopet v svoja bosanska gorska zatišja, naznana B. B. C. radio.

Druge četniške edinice pa so planile iz svojih gorskih zatišij na zasnežene ustaške in na vješke garnizije po drugih krajih. V štirih krajih so četniki pobili 450 ustašev in nad 200 hrvatskih ustašev.

Dne 8. februarja bo v Clevelandu "Slovenski dan"

Na snočnji seji je bilo sklenjeno, da se vrši v nedeljo, 8. februarja, velika narodna skupščina v SND, zvezcer pa banket v Holenden hotelu.

Snoči se je vršila v Knausovi dvorani seja, katero je sklical "Slovenski narodni odbor" in na kateri se je sklepal o u mestnosti sklicanja velike skupščine vseh clevelandskih in okoliških Slovencev, na katero naj bi se povabilo kot glavnega oziroma kot edinega govornika ministra Snoja.

Se je predsedoval Mr. John L. Mihelich, ki je bil izvoljen tudi za začasnega predsednika tega gibanja, dočim je začasnati tajnik Mr. Frank Jaksich.

Sklenjeno je bilo, da se bo vršila zasnovana skupščina, ki naj simbolizira Slovenski dan, v nedeljo popoldne, dne 8. februarja v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave., zvezcer ob šestih pa bo na čast ministru Snoju banket v Holenden hotelu.

Predlagano in sprejeto je bilo tudi, da se izvoli odbor za rezolucije, ki naj sestavi rezolucije, katere se bodo postale ameriškemu predsedniku in ostalim funkcionarjem in v katerih se bo v pravilni luč osvetlilo naše težnje z ozirom na Jugoslavijo in jene boje za stvar demokracije in svobode. V odboru za rezolucije so bili izvoljeni dr. Mally, Urbančič, Grill, Debevec, Rogelj, Mrs. Mervar in Mrs. Novak.

Odpeljan v bolnišnico

Zbolel je Joseph Papich, uslužbenec tvrdke Double Eagle Bottling Co., ki je bil odpeljan v St. Alexis bolnišnico na Broadway. Nahaja se v sobi št. 205. Mr. Papich je stanoval pri sestri Mrs. Vuksinich, 1068 Addison Rd. Želimo mu skorajšnje okrevanje!

Bolezen

Mrs. Katarina Cunovic, 1075 E. 77 St., se nahaja bolna na svojem domu, pod zdravniško oskrbo. Septembra meseca se je podvrgla operaciji in od tedaj se nahaja na bolniški postelji. Prijateljejo jo lahko obiščejo, mi ji pa želimo, da bi se ji ljubo zdravje čimpreje povrnilo!

Išče se brata

Mr. John Vlah, stanovanec na 5231 Lorain Ave., bi rad zvedel kje se nahaja brata Marja in Carlo Muzetič, ki sta po poklicu zidarja, in baje bivata nekje v Clevelandu. Bilo srečno!

Nesreča

Dne 20. januarja se je Mrs.

Rose Sumrada, 1036 E. 77 St.,

podala na delo, ko ji je na

sloploki ulici spodrsnilo, da je

padla, pri čemer si je zlomila

levo nogo. Nahaja se na domu

pod zdravniško oskrbo. Želimo

ji hitrega okrevanja!

Ofenziva osišča v Afriki je bila navaden bluf

Angleži so že zaustavili čete osišča, katerim so prizadeli jali v enem samem dnevu silno škodo.

KAIRO, 27. januarja. — Angleška zračna sila je uničila danes silne množine italijanskih in nemških tankov, topov in letal, tako da je to uničenje smatrali za največje razdejanje med vrtstami osišča, kar jih je še povzročilo angleško letalstvo v enem samem dnevu. Angleški letalci pokončujejo z ognjem strojnic nemške in italijanske vojske, ki beže iz razbitih tankov v vse strani puščave.

Zdaj se je izkazalo, da je bila nenadna ofenziva nemškega generala Rommela, s katero je prodrl v štirih dneh 150 milj, čisto navaden bluf. Nemški general je izkoristil trenutek, ko so zaradi velikih razdalj nekoliko odnehal angleške komunikacije, toda zdaj so Angleži že zopet popolni gospodarji položaja.

Zadnje postojanke nacizma v Ameriki padajo

Republika Brazilija bo prekinila danes svoje diplomatske zveze z osiščem.

To je zdaj že 18ta ameriška država.

RIO DE JANEIRO, Brazilija, 27. januarja. — Vlada Brazilije je sklenila nočoj pretregati diplomatske stike z Nemčijo, Italijo in Japonsko, kar se bo uradno naznani lojtri, ob zaključitvi pan-ameriške konference.

Istočasno se je nočoj naznalo poravnavo 100 let starega obmejnega spora med republiko Peru in Ekvadorom.

Brazilija bo 18. ameriška država, ki bo prekinila s tem vse zveze z osiščem. Na poslanosti Nemčije, Italije in Japonske že "pokoj kufre" in seziga svoje dokumente, ker so izprevideli, da so doigrali in da je njihova igra izgubljena.

Zdaj imajo od vseh 21 ameriških republik diplomatske odnose z osiščem. Na poslanosti Nemčije, Italije in Japonske že "pokoj kufre" in seziga svoje dokumente, ker so izprevideli, da so doigrali in da je njihova igra izgubljena.

Zdaj imajo od vseh 21 ameriških republik diplomatske odnose z osiščem. Na poslanosti Nemčije, Italije in Japonske že "pokoj kufre" in seziga svoje dokumente, ker so izprevideli, da so doigrali in da je njihova igra izgubljena.

Zdaj imajo od vseh 21 ameriških republik diplomatske odnose z osiščem. Na poslanosti Nemčije, Italije in Japonske že "pokoj kufre" in seziga svoje dokumente, ker so izprevideli, da so doigrali in da je njihova igra izgubljena.

Zdaj imajo od vseh 21 ameriških republik diplomatske odnose z osiščem. Na poslanosti Nemčije, Italije in Japonske že "pokoj kufre" in seziga svoje dokumente, ker so izprevideli, da so doigrali in da je njihova igra izgubljena.

Zdaj imajo od vseh 21 ameriških republik diplomatske odnose z osiščem. Na poslanosti Nemčije, Italije in Japonske že "pokoj kufre" in seziga svoje dokumente, ker so izprevideli, da so doigrali in da je njihova igra izgubljena.

Zdaj imajo od vseh 21 ameriških republik diplomatske odnose z osiščem. Na poslanosti Nemčije, Italije in Japonske že "pokoj kufre" in seziga svoje dokumente, ker so izprevideli, da so doigrali in da je njihova igra izgubljena.

Zdaj imajo od vseh 21 ameriških republik diplomatske odnose z osiščem. Na poslanosti Nemčije, Italije in Japonske že "pokoj kufre" in seziga svoje dokumente, ker so izprevideli, da so doigrali in da je njihova igra izgubljena.

Zdaj imajo od vseh 21 ameriških republik diplomatske odnose z osiščem. Na poslanosti Nemčije, Italije in Japonske že "pokoj kufre" in seziga svoje dokumente, ker so izprevideli, da so doigrali in da je njihova igra izgubljena.

Zdaj imajo od vseh 21 ameriških republik diplomatske odnose z osiščem. Na poslanosti Nemčije, Italije in Japonske že "pokoj kufre" in seziga svoje dokumente, ker so izprevideli, da so doigrali in da je njihova igra izgubljena.

Zdaj imajo od vseh 21 ameriških republik diplomatske odnose z osiščem. Na poslanosti Nemčije, Italije in Japonske že "pokoj kufre" in seziga svoje dokumente, ker so izprevideli, da so doigrali in da je njihova igra izgubljena.

Zdaj imajo od vseh 21 ameriških republik diplomatske odnose z osiščem. Na poslanosti Nemčije, Italije in Japonske že "pokoj kufre" in seziga svoje dokumente, ker so izprevideli, da so doigrali in da je njihova igra izgubljena.

Zdaj imajo od vseh 21 ameriških republik diplomatske odnose z osiščem. Na poslanosti Nemčije, Italije in Japonske že "pokoj kufre" in seziga svoje dokumente, ker so izprevideli, da so doigrali in da je njihova igra izgubljena.

Zdaj imajo od vseh 21 ameriških republik diplomatske odnose z osiščem. Na poslanosti Nemčije, Italije in Japonske že "pokoj kufre" in seziga svoje dokumente, ker so izprevideli, da so doigrali in da je njihova igra izgubljena.

Zdaj imajo od vseh 21 ameriških republik diplomatske odnose z osiščem. Na poslanosti Nemčije, Italije in Japonske že "pokoj kufre" in seziga svoje dokumente, ker so izprevideli, da so doigrali in da je njihova igra izgubljena.

Zdaj imajo od vseh 21 ameriških republik diplomatske odnose z osiščem. Na poslanosti Nemčije, Italije in Japonske že "pokoj kufre" in seziga svoje dokumente, ker so izprevideli, da so doigrali in da je njihova igra izgubljena.

Zdaj imajo od vseh 21 ameriških republik diplomatske odnose z osiščem. Na poslanosti Nemčije, Italije in Japonske že "pokoj kufre" in seziga svoje dokumente, ker so izprevideli, da so doigrali in da je njihova igra izgubljena.

Zdaj imajo od vseh 21 ameriških republik diplomatske odnose z osiščem. Na poslanosti Nemčije, Italije in Japonske že "pokoj kufre" in seziga svoje dokumente, ker so izprevideli, da so doigrali in da je njihova igra izgubljena.

Zdaj imajo od vseh 21 ameriških republik diplomatske odnose z osiščem. Na poslanosti Nemčije, Italije in Japonske že "pokoj kufre" in seziga svoje dokumente, ker so izprevideli, da so doigrali in da je njihova igra izgubljena.

Zdaj imajo od vseh 21 ameriških republik diplomatske odnose z osiščem. Na poslanosti Nemčije, Italije in Japonske že "pokoj kufre" in seziga svo

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRavnosti"

»ENAKOPRavnost«

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po rāznašalcu v Clevelandu, za celo leto	\$6.50
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexicu, za celo leto	\$6.00
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece
Za Zedinjene države, za celo leto	\$4.50
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece
Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemiske države:	\$1.50
za 6 mesecev	\$4.00 Za celo leto \$8.00;

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

HITLER NE MORE ZLOMITI RUSIJE

Maurice Hindus je napisal knjigo: "Hitler cannot conquer Russia," v kateri navaja razne zanimive ugotovitve, katerih nekaj bomo tukaj navedli:

Zdaj je preteklo sedem mesecev rusko-nemške vojne, ne da bi bil Hitler ne Stalin odločilno potolčen. Potolčeni in premagani so doslej samo svetovni vojaški strokovnjaki, ali vsaj velika večina njih, katerih napovedi so se izkazale za absolutno pogrešne.

Najprej so ti strokovnjaki stavili vse na nepramagnljivost francoske Maginotove črte in na slaven rekord francoske armade; toda Maginotova črta se je porušila ob prvem pritisku, francoska "najboljša armada sveta" pa se je znašla že po nekaj tednih v nemških koncentričnih taboriščih. Nato so bili ti strokovnjaki zopet pravljeni staviti vse na svojo napoved, da bodo Hitlerjeve legije kar kratkomalo pomedle s sovjetsko armado, nakar bo kmalu sledila v Rusiji revolucija proti Stalini. Iste ga prepričanja je bil tudi neki visok vladni uradnik v Washingtonu, ki je izjavil pisatelju Hindusu nekaj tednov pred izbruhom rusko-nemške vojne: "Nemška armada bo šla skozi Rusijo kakor nož skozi surovo maslo." Hm, danes je ta nož precej skrhan in zobčast, in bilo je rusko surovo maslo tisto, ob katerem se je tako skrhal...

Danes je jasno in očividno, da je mnogo Stalinovih dejanj in odredb narekovala življenska potreba. Dasi se morda ne strinjam z metodami, ki so se jih posluževali v prosluli čistki, z vojno s Finsko in z drugimi slučaji, vendar si ne sme nihče zatiskati oči pred dejstvom, da so bile to preventivne odredbe, katere so poznejši dogodki opravičili. Vse, kar je sovjetski diktator storil, je imelo en sam namen: ojačiti pozicijo Rusije za neizbežno borbo na življjenje in smrt z nemškim nacizmom.

Danes ves svet priznava, da će imajo demokracije zdaj mnogo ugodnejše prilike za svoj boj proti svetovni fronti fašizma, se imajo zahvaliti za to samo veličastni borbi sovjetskih armad. Toda sovjetske armade pa se ne bi mogle do svoje strani upirati temu groznemu navalu, ako ne bi imale mehanične opreme, ki se more meriti z opremo Nemčije in za katere produkcijo je bilo treba žrtvovati dolga leta trdega in smotrenega dela. Hitler sam je priznal, da je količina in kakovost ruske mehanične opreme tista, ki je ustavila naval nemških armad ter zagotila nacijsko agresivnost.

Maurice Hindus podaja nato v svoji knjigi kompletno sliko "tajne moći" Rusije ter pripoveduje, kako je bila ta sila desežena in izgrajena na račun ogromnih žrtv življenskih in materialnih udobnosti in kako je bila spravljena v pogon, da reši sovjetsko državo pred novim Napoleonom. Nato vzame pisatelj svoje čitatelje s seboj na ogled "nove tovarne" in "nove kmetije," ki tvorita hrbitenico ruskega odpora in ruskih protinapadov.

Samo enkrat pod sovjetskim režimom je imelo rusko ljudstvo kratko periordo počitka in materialne udobnosti. To je bilo tekom zime in poletja v letih 1935-36, kar pa ni dolgo trajalo, ker so se pričeli pojavljati odločni obrisi Hitlerjeve nevarnosti, nakar se je moralo celoten ekonomski sistem Rusije postaviti na vojno bazo. In tako je postala produkcija konzumentnega blaga zopet nevažna v primeri s potrebo raznih strojev. Vsak razpoložljiv rubelj je moral iti za narodno obrambo, in zopet je postal pomanjkanje usoda ruskega ljudstva.

Toda niso samo prostranost Rusije in njeni ogromni produktivni viri vzrok, da je Hitler ne more premagati. On je tudi zato ne more zavzeti in premagati, ker nima ničesar nudit ruskemu kmetu, ki ni nič več mužik, novi ruski inteligenci ali ruskemu delavcu. Največja pogreška, ki jo je storil Hitler, ko je pričel z Rusijo vojno, je bila v njegovem uverjenju, da bo njegova "križarska" vojska privredila do ruske revolucije. Toda ruski kmetje se niso uprli, razen kot četniki proti nacijski armadi; ruska intelligenca v zavojevanih okrajih ni kooperirala in sodelovala z Nemci, kakor so slednji upali; rusko delavstvo pa se je preselilo s svojimi stroji vred daleč za fronto... Celo devet desetin ruske emigracije v Belorusiji se je strnilo pod sovjetske zastave.

Zato ne izpremeni ničesar na stvari, če Hitler zase Moskvo ali če je ne zasede. Ni važno, če zasede ali ne zasede Ljeningrada in drugih mest vse do Urala ali ceo onkraj Urala, kajti Rusija se bo nadalje borila, pa

UREDNIKOVA POŠTA

Slike in veselica

Barberton, Ohio
Slovenska moška zveza v Ameriki, podružnica št. 1, v Barbertonu, Ohio priredila v soboto dne 31. januarja, 1942 predstavo premičnih slik (Moving Pictures). Slike bo kazal sobrat Anton Grdina iz Clevelandu, O., pričetek točno ob 7. uri zvečer.

Sobrat A. Grdina nam je sporočil, da bo imel lepo vrsto raznih slik, katere še nikoli niso bile kazane v Barbertonu. Te slike vsebujejo domače prizore in so bile vzete v Barbertonu ob prilikah domačih prireditev.

Kazal nam bo tudi slike, vzete v naši lepi domovini, in slike iz članek g. André Vissona pod naslovom "Gerrilla Leader — First General on the Third Taffy Dudka's Domovina Orkester."

Torej lahko sam za sebe vsak razsodi, da bo to res izvrstna Front, ki ga priobčujemo v predstava. Srečni se štejemo, da prostem prevodu:

"Zavedati se moramo, da nedeno bojevanje v Srbiji proti Nemcem, pomaga nam," je dejal predsednik Roosevelt v svojem prvem govoru v vojni, ko je podal pregled raznega vojaškega in pomorskega delovanja v obeh hemisferah.

Vljudno vabimo vse člane, priatelje in rojake, da se grotov udeleže. Vemo da ne bo vam žal.

Za Slovensko moško zvezo štev. 1,

Vincent H. Lauter

Iz zadružne delniške seje in drobiž

Cleveland, Ohio. — Kot druga leta, tako tudi letos — zbrali smo se po starem običaju in prešetalni vse, kar je bilo v preteklem letu, pogledali v tekče in v gotovih ozirih do dnevnov ko napoči in zavladati zadružnu gibanju.

Računi in druga poročila so bila formalna stvar, beležili so že poročan napredok. Priporočil je bilo dosti, in ako se bo teh napol izvedlo v tem letu, bo to samo na sebi velik korak naprej.

Za bodočih dveh let so bili izvoljeni naslednji v direktorij: Anton Nahtigal, Joseph A. Siskovich, Andrej Zupanc, George Panchur, Vinko Godina, Anton Bokal, ne njegov sin, kateri sedaj lepo suže med nami na 'urlaubu'. Fant je lepo napredoval, in ima pod svojo komando vse, kar "teče po električnih žicah" in orožja. Kar se popravlja, tam ima on zadnjo parolo za celo kempa. Pa pravijo, da niso naši zadružničarski uposlenci fet fantje — brihtne glavice to, kaj?

Nadalje so bili izvoljeni John Pezdirtz in Anton Jankovich. Za eno leto pa Frank Race in Peter Malovasich. Od starih direktorjev je ostalo: Mrs. Mary Lianec, Louis Čanec, Jack Zavoksek, Anton Malovasich in Frances Novak.

Clevelandsko zadružništvo ne sploh dokaz naj služi predavanje filma "Here is Tomorrow". Tukaj je bodočnost, ali jutrišnj dan. Predvajalo se ga bo v Collinwood Branch Library, 856 East 152nd St., blizu Five Points in St. Clair. Vstopna prosta, vabljeni ste vsi. Videlite razvoj konzumnega zadružniškega gibanja v Ameriki. Dobro znan zadružar Soen Mathiesen bo vodil diskusijo, katera sledi kazanju slike.

To je važen predmet v teh inflacijskih dnevih in zanimalo boljševnega. Torej ne pozabite v čitalnici blizu 5. Points, v sredo zvečer ob 8 uri ali 28. januarja 1942.

Naše zaružne kegljarice so se spravile v tekmo z Olga Beauty Shop. To bo v nedeljo 1. vojni, v kateri so prve strele iz-

februarja od 7. ure zvečer do 9. Zadrugarji, prijatelji bodite tam. Popoldne, ure ne vemo, bodo imeli svoj "match game" tudi moški zadružarji, in sicer z Cleveland Provision Teamam. Dobro, glejte, da prinesete domov zastavo, zmago in glavno sportno zadovoljstvo.

Joseph A. Siskovich, tajnik

POVELJNIK ČETNIKOV V JUGOSLAVIJI

List "Washington Post" priča v številki dne 3. januarja

naslovom "Gerrilla Leader — First General on the Third Taffy Dudka's Domovina Orkester." Po predstavi se vrši plesna veselica, za katero bo igrala Draža Mihajlović navdušen ob mislih, da bo boj, v katerem sodeluje, uresničil stare sanje o eni domovini treh skupin Južnih Slovenov, postal poveljnik mitraljeske čete prvega jugoslovanskega pehotnega polka. Ta mitraljeska četa je pod njegovim povelenjem delala čudežne junaštvo, o njem pripovedujejo mnoge legende, in bila je strah v trepet za Bolgare.

Pred velikim splošnim napadom leta 1918, ki se je pozneje končal s prodrom na solunskem bojišču, je Draža Mihajlović ranjen ležal v bolnici. Ko pa je zvedel, da se pripravlja veliki napad, je hitro odšel iz bolnice in se pridružil svoji četi, ki se je pod njegovim povelenjem odlikovala v trdovratni borbi pri Dobrem polju in Gorničevem, kjer je prodor solunskega bojišča naznanil prvi zavezniško zmago. L. 1918 se je Draža Mihajlović vrnil v svojo osvobojeno domovino kot zmagovalec, odlikovan z največjim jugoslovanskim odlikovanjem — "Karadžožev zvezdo" z meči.

Prihodnje leto je napredoval za pehotnega stotnika in dobil je poveljništvo čete kraljeve garde.

Toda leta 1921 se je vnovič posvetil študiranju. Ko se je naučil vsega o vojskovanju v praksi, se je hotel spopolnit v teoriji in vrnil se je v vojno akademijo, ki jo je končal 1. 1925 s posebnim uspehom. Po tem dogodku je bil Mihajlović premeščen v Mostar v Hercegovino kot pomočnik načelnika generalnega štaba primorskih oblasti. V tej službi je bil, ko so nemški "stuka" letala obstrelevala Beograd, ne da bi prej napovedali vojno, v nedeljo 6. aprila zjutraj — in ko so nemške in italijanske sile napadle Jugoslavijo. Kot generalstabski častnik je polkovnik Mihajlović vedel, da bo med prvimi potezami jugoslovanske vojske moral biti poiskus prehoda skozi Albanijo. Poiskusal je ta načrt uresničiti ne da bi čakal navodil. Toda bilo je prepozno.

Napadenja, preden je bila mobilizacija končana in oslabljena zaradi neslogi svojih kraljevinskih politikov, je bila Jugoslavija od premočnih sil osvojena; navzlič junaščemu odporu armij generala Simovića.

Draža Mihajlović se je s svojimi oddelki umaknil v gorate pokrajine Sandžaka nad Pećjo in Novim Pazarem. V teh planinah so našli zavjetje mnogih vojakov, tam so svobodoljubni srbski kmetje dolgo vrsto rodov vodili boj proti Turkom. Drugi oddelki so se umikajoči iz Južne Srbije, ki jo je Hitler dal za plačilo Bolgarom za njihovo tretje izdajstvo v času enega rodu, poskrili v planinskih predelih okrog Zaječarja, Paracina in Niša.

Osvojevalci je neusmiljeno zatirali prebivalstvo, katerega edini zločin je bil ta, da se je držnilo upreti Hitlerjevim načrtom in ustaviti njegovo napredovanje. Po najbolj zanesljivih poročilih je Hitler nameval napasti Turčijo in Rusijo prvo nedeljo v maju. Simovićev državni udar, ki je bil izraz srbske nezadovoljnosti proti sporazu z osiščem, je Hitlerjev.

(Dolje na 5. str.)

streli Avstriji z brega Donave na belo mesto Beograd. Mladi pehotni podporočnik se je boril v moravski divizi, bil je večkrat težko ranjen in dobil je visoko odlikovanje "Belega orla" z meči za hrabrost v borbi na Ceru in Suvoboru. L. 1916 je napredoval za poročnika.

Ko so jugoslovanski dobrovoljci iz Združenih držav, Canada in Južne Amerike zbrali 1. 1917 na solunskem bojišču prvo jugoslovansko divizi, je Draža Mihajlović navdušen ob mislih, da bo boj, v katerem sodeluje, uresničil stare sanje o eni domovini treh skupin Južnih Slovenov, postal poveljnik mitraljeske čete prvega jugoslovanskega pehotnega polka. Ta mitraljeska četa je pod njegovim povelenjem delala čudežne junaštvo, o njem pripovedujejo mnoge legende, in bila je strah v trepet za Bolgare.

Pred velikim splošnim napadom leta 1918, ki se je pozneje končal s prodrom na solunskem bojišču, je Draža Mihajlović, je zahteval, naj Mihajlović umakne svojo spomenico. Ko je Mihajlović to odbil, ga je Nedić kaznoval z 20 dnevimi vojaškega pripora. Mihajlović je napisal vojnemu ministru: "Ni mogoče prezreti politične nevarnosti, ki sem vas na njo opozoril. Bog naj mi pomaga, da se bo izkazala resnica in da me potem lahko kaznjujete še z 20 dnevi pripora. Toda, če imam jaz prav, je naša domovina zares v nevarnosti."

Po tem dogodku je bil Mihajlović premeščen v Mostar v Hercegovino kot pomočnik načelnika generalnega štaba primorskih oblasti. V tej službi je bil, ko so nemški "stuka" letala obstrelevala Beograd, ne da bi prej napovedali vojno, v nedeljo 6. aprila zjutraj — in ko so nemške in italijanske sile napadle Jugoslavijo. Kot generalstabski častnik je polkovnik Mihajlović vedel, da bo med prvimi potezami jugoslovanske vojske moral biti poiskus prehoda skozi Albanijo. Poiskusal je ta načrt uresničiti ne da bi čakal navodil. Toda bilo je prepozno.

Napadenja, preden je bila mobilizacija končana in oslabljena zaradi neslogi svojih kraljevinskih politikov, je bila Jugoslavija od premočnih sil osvojena; navzlič junaščemu odporu armij generala Simovića.

Draža Mihajlović se je s svojimi oddelki umaknil v gorate pokrajine Sandžaka nad Pećjo in Novim Pazarem. V teh planinah so našli zavjetje mnogih vojakov, tam so svobodoljubni srbski kmetje dolgo vrsto rodov vodili boj proti Turkom. Drugi oddelki so se umikajoči iz Južne Srbije, ki jo je Hitler dal za plačilo Bolgarom za njihovo tretje izdajstvo v času enega rodu, poskrili v planinskih predelih okrog Zaječarja, Paracina in Niša.

Osvojevalci je neusmiljeno zatirali prebivalstvo, katerega edini zločin je bil ta, da se je držnilo upreti Hitlerjevim načrtom in ustaviti njegovo napredovanje. Po najbolj zanesljivih poročilih je Hitler nameval napasti Turčijo in Rusijo prvo nedeljo v maju. Simovićev državni udar, ki je bil izraz srbske nezadovoljnosti proti sporazu z osiščem, je Hitlerjev.

(Dolje na 5. str.)

mu nadzorstvu, kjer je imel še drug, mnogo pomembnejši spor s predstojniki.

</

PROCES PROTI RUSKIM ZAROTNIKOM

Višinski: Obtoženec Zubarev, povejte, povejte, kaj ste storili konkretno v svrhu izvrševanja dolčinov zoper sovjetsko vlado.

Zubarjev: Dajal sem navodila o rušenju žitnega aprovizirala, o podpihanju sovražnih naploženj ob priliki oddaja žira državi, o delovanju zoper kolktivizacijo in zoper ukrepe, ki ih izvaja stranka v vlada za izvršanje kolhozov.

Višinski: Kaj pa o organiziranju kulaških vstaj, ste dajali avdola?

Zubarjev: Dajal sem. Bila so varnost odvisna od teh ukrelov.

Višinski: Kakšne fakte škodljivstva ste povzročili s svojim delovanjem?

Zubarjev: Dajal sem škodljiva navodila, ki so škodovala sovjetski državi na področju metijskega gospodarstva na Uralu. Kar se tiče mojega delovanja v Moskvi, se je moje prorevolucionarno delovanje v Moskvi začelo sredi 1933 leta.

Višinski: Povejte, v čem se je izrazilo vaše škodljivsko delovanje.

Zubarjev: Ko sem delal na odročju semenogojev v Zvezdom ljudskem komisariatu za arholjedstvo se je izrazilo moje delovanje v tem, o čemer je več dej govoril obtoženec Černov:

medenje semenogojstva, poslabšanje kvalitete semen, uporabljanje slabega materiala, slabo čiščenje materiala, zanikno ranjenje, in posledica tega niso do sam poslabšanje letine, ki emeči tudi sovražno razpoloženje kmetov, njihova nezadovoljnost s temi takozvanimi zgodnjimi semeni.

Višinski: Zoper koga ste naračevali izvršiti vaše hudodelne teroristične čine?

Zubarjev: Spocetka nismo imeli nikogar osebno v mislih, nameve smo nasprosto mislili na teroristične čine zoper vodilne sebe Centralnega Odbora VKS, zlasti zoper člane Politbiroja. Vsled svojega položaja, vojnih vezi in velikih možnosti ede organiziranja terorističnih smot, smo si nazadnje izbrali Molotova ...

Višinski: Molotova — predsednika Sovjetskih Ljudskih Komisarjev Zveze SSR?

Zubarjev: Da, Molotova.

Višinski: Ali ste imeli še druge zločinske namene take vrste?

Zubarjev: Da.

Višinski: Ali so vam za to vaše delo plačevali?

Zubarjev: Dvakrat sem dobil od komisarja Vasiljeva po 30 rubljev.

Višinski: Po 30 srebrnjakov?

Zubarjev: Da.

Višinski: Dvakrat več kot Južde?

Zubarjev: Da.

Višinski: Povejte nakratko o svoji špijonski delavnosti.

Zubarjev: Moja špijonska delavnost se je začela koncem 1. 1935. Pritegnil me je v to organizacijo v svrhu dajanja tajnih podatkov tajnik Sulimova, Ivanov. Tajne podatke, ki so se tiskali kmetijskega gospodarstva, sem dal dvakrat — v januarju in v decembri 1936. Podrobno sem osvetili stanje v vseh, žitne rezerve, semenske in prehranbene zaloge, zlasti furažne, poročal sem o stanju živine.

Od Ivanova sem izvedel, da so se ti podatki dajali v korist fašistične Nemčije.

Višinski: Prosim, da se pozovete za pričo bivši policijski komisar Vasiljev, ki je svoj čas

pridobil Zubarevja za konfidanta, da bi potrdil te okoliščine.

Predsednik sodišča Ulrich: Sodišče je sklenilo, da zadovolji prošnjo državnega pravdnika in pozove Vasiljeva kot pričo pred sodiščem:

ZASLIŠANJE PRICE VASILJEVA

Predsednik sodišča Ulrich: Kako se piše — Vasiljev?

Vasiljev: Vasiljev.

Predsednik: Vaše ime in početku?

Vasiljev: Dimitrij Nikolajevič.

Preds.: Kdaj ste se rodili?

Vasiljev: 1870 leta.

Preds.: V katerih mestih ste živel 1907—10 leta?

Zubarjev: Da, potrjujem.

Višinski: Drugih vprašanj nima.

Vasiljev: Bil esm policijski komisar 4. razreda.

Pred.: Ali se je zgodilo, da ste tekmo vaše službe kot komisar koga pridobili na službo provokaterja?

Vasiljev: Zgodilo se je.

Pred.: Ali ste na primer pridobili Zubarjeva?

Vasiljev: Zubarjeva? Da, točno.

Pred.: Povejte na kratko, vam je to mogoče le na en nacin: da sprejmeste mojo ponudbo, da postanete policijski konfident."

Dalej izpoveduje Zubarjev o svojem delovanju kot carski konfident v Sterlisamaku in potem v Ufi, ter o tem, kako je izdal revolucionarje.

Višinski: Torej ste bili tekom dolge dobe zvezani s policijo — tja do revolucije?

Zubarjev: Da.

Višinski: Ali so vam za to vaše delo plačevali?

Zubarjev: Dvakrat sem dobil od komisarja Vasiljeva po 30 rubljev.

Višinski: Po 30 srebrnjakov?

Zubarjev: Da.

Višinski: Dvakrat več kot Južde?

Zubarjev: Da.

Višinski: Povejte nakratko o svoji špijonski delavnosti.

Zubarjev: Moja špijonska delavnost se je začela koncem 1. 1935. Pritegnil me je v to organizacijo v svrhu dajanja tajnih podatkov tajnik Sulimova, Ivanov. Tajne podatke, ki so se tiskali kmetijskega gospodarstva, sem dal dvakrat — v januarju in v decembri 1936. Podrobno sem osvetili stanje v vseh, žitne rezerve, semenske in prehranbene zaloge, zlasti furažne, poročal sem o stanju živine.

Od Ivanova sem izvedel, da so se ti podatki dajali v korist fašistične Nemčije.

Višinski: Prosim, da se pozovete za pričo bivši policijski komisar Vasiljev, ki je svoj čas

krajni glavar je ukazal, naj se kist in da ni izvršil zločinov, katere je priznal v preiskavi.

Hotel bi vprašati vas, kot enega predstavnika in vodilj trockistične podtalnosti v ZSSR k veste o trockističnem delovanju Krestinskega v polednjem času?

Rakovski: Krestinski je kot dokaz, da je opustil trockizem, izjavil, da je koncem I. 1827 poslal Trockemu pismo, v katerem se je odrekal trockističnih pozicij. To pismo Krestinskega poznam. Trocki mi ga je dal prečitati. In ne samo meni. Toda zato, da bi pojasnil smisel tega pisma, moram predvsem omeniti neko dejstvo.

(Dalje prihodnjič)

ZASLIŠANJE OBTOŽENCA KRESTINSKEGA

Predsednik sodišča Ulrich: Pristopimo k zaslisanju obtoženca Krestinskega.

Višinski: Dovolite mi, da pred zaslisanjem Krestinskega zadam nekoliko vprašanj obtoženemu Rakovskemu.

Pred.: Prosim.

Višinski: Obtoženec Rakovski, ali ste se priznali krivega zločinov, katerih ste obtoženi?

Rakovski: Priznal sem se.

Višinski: Slišali ste tudi odgovor Krestinskega, ki je vprašanje sodišča izjavil, da ni troc-

lerja prisilil, da je svojo poteko proti Rusiji moral odložiti do konca junija; ta zamuda šestih tednov je utegnila prispevati k ruski zmagi v borbi za Moskvo in, po drugi strani je Angležem zagotovila dragocen čas na Bliznjem Vzhodu.

Srbe v razkosani Jugoslaviji je bilo treba strogo kaznovati za njihov "zločin." Srđ je plamtel v sreih ljudi, skritih v svojih planinskih zavetjih ob veste o trpljenju njihovih rodbin v mestih. Bili so premagani, a še vedno so imeli svoje puške in nekaj topov. Sklenili so, da bodo, zvesti četniškim izročilom — članov tajne organizacije, ki je od I. 1903 vodila junaško borbo proti Turkom, Bolgarom, Avstrijem in Nemcem — nadaljevali na isti

Rakovski: Priznal sem se.

Višinski: Slišali ste tudi odgovor Krestinskega, ki je vprašanje sodišča izjavil, da ni troc-

lerja prisilil, da je svojo poteko proti Rusiji moral odložiti do konca junija; ta zamuda šestih tednov je utegnila prispevati k ruski zmagi v borbi za Moskvo in, po drugi strani je Angležem zagotovila dragocen čas na Bliznjem Vzhodu.

Rakovski: Priznal sem se.

Višinski: Slišali ste tudi odgovor Krestinskega, ki je vprašanje sodišča izjavil, da ni troc-

lerja prisilil, da je svojo poteko proti Rusiji moral odložiti do konca junija; ta zamuda šestih tednov je utegnila prispevati k ruski zmagi v borbi za Moskvo in, po drugi strani je Angležem zagotovila dragocen čas na Bliznjem Vzhodu.

Rakovski: Priznal sem se.

Višinski: Slišali ste tudi odgovor Krestinskega, ki je vprašanje sodišča izjavil, da ni troc-

lerja prisilil, da je svojo poteko proti Rusiji moral odložiti do konca junija; ta zamuda šestih tednov je utegnila prispevati k ruski zmagi v borbi za Moskvo in, po drugi strani je Angležem zagotovila dragocen čas na Bliznjem Vzhodu.

Rakovski: Priznal sem se.

Višinski: Slišali ste tudi odgovor Krestinskega, ki je vprašanje sodišča izjavil, da ni troc-

lerja prisilil, da je svojo poteko proti Rusiji moral odložiti do konca junija; ta zamuda šestih tednov je utegnila prispevati k ruski zmagi v borbi za Moskvo in, po drugi strani je Angležem zagotovila dragocen čas na Bliznjem Vzhodu.

Rakovski: Priznal sem se.

Višinski: Slišali ste tudi odgovor Krestinskega, ki je vprašanje sodišča izjavil, da ni troc-

lerja prisilil, da je svojo poteko proti Rusiji moral odložiti do konca junija; ta zamuda šestih tednov je utegnila prispevati k ruski zmagi v borbi za Moskvo in, po drugi strani je Angležem zagotovila dragocen čas na Bliznjem Vzhodu.

Rakovski: Priznal sem se.

Višinski: Slišali ste tudi odgovor Krestinskega, ki je vprašanje sodišča izjavil, da ni troc-

lerja prisilil, da je svojo poteko proti Rusiji moral odložiti do konca junija; ta zamuda šestih tednov je utegnila prispevati k ruski zmagi v borbi za Moskvo in, po drugi strani je Angležem zagotovila dragocen čas na Bliznjem Vzhodu.

Rakovski: Priznal sem se.

Višinski: Slišali ste tudi odgovor Krestinskega, ki je vprašanje sodišča izjavil, da ni troc-

lerja prisilil, da je svojo poteko proti Rusiji moral odložiti do konca junija; ta zamuda šestih tednov je utegnila prispevati k ruski zmagi v borbi za Moskvo in, po drugi strani je Angležem zagotovila dragocen čas na Bliznjem Vzhodu.

Rakovski: Priznal sem se.

Višinski: Slišali ste tudi odgovor Krestinskega, ki je vprašanje sodišča izjavil, da ni troc-

lerja prisilil, da je svojo poteko proti Rusiji moral odložiti do konca junija; ta zamuda šestih tednov je utegnila prispevati k ruski zmagi v borbi za Moskvo in, po drugi strani je Angležem zagotovila dragocen čas na Bliznjem Vzhodu.

Rakovski: Priznal sem se.

Višinski: Slišali ste tudi odgovor Krestinskega, ki je vprašanje sodišča izjavil, da ni troc-

lerja prisilil, da je svojo poteko proti Rusiji moral odložiti do konca junija; ta zamuda šestih tednov je utegnila prispevati k ruski zmagi v borbi za Moskvo in, po drugi strani je Angležem zagotovila dragocen čas na Bliznjem Vzhodu.

Rakovski: Priznal sem se.

Višinski: Slišali ste tudi odgovor Krestinskega, ki je vprašanje sodišča izjavil, da ni troc-

lerja prisilil, da je svojo poteko proti Rusiji moral odložiti do konca junija; ta zamuda šestih tednov je utegnila prispevati k ruski zmagi v borbi za Moskvo in, po drugi strani je Angležem zagotovila dragocen čas na Bliznjem Vzhodu.

Rakovski: Priznal sem se.

Višinski: Slišali ste tudi odgovor Krestinskega, ki je vprašanje sodišča izjavil, da ni troc-

lerja prisilil, da je svojo poteko proti Rusiji moral odložiti do konca junija; ta zamuda šestih tednov je utegnila prispevati k ruski zmagi v borbi za Moskvo in, po drugi strani je Angležem zagotovila dragocen čas na Bliznjem Vzhodu.

Rakovski: Priznal sem se.

Višinski: Slišali ste tudi odgovor Krestinskega, ki je vprašanje sodišča izjavil, da ni troc-

lerja prisilil, da je svojo poteko proti Rusiji moral odložiti do konca junija; ta zamuda šestih tednov je utegnila prispevati k ruski zmagi v borbi za Moskvo in, po drugi strani je Angležem zagotovila dragocen čas na Bliznjem Vzhodu.

Rakovski: Priznal sem se.

Višinski: Slišali ste tudi odgovor Krestinskega, ki je vprašanje sodišča izjavil, da ni troc-

STANLEY WEYMAN:

Rdeča kokarda

Roman iz Velike revolucije

"Da nezaslišano! Nezaslišano je, da držav zavzema kraljeve trdnjave in da bosjaki ubijajo stare kavalirje. Nezaslišano je, da plemiči pozabljujejo svoj rod in se bratijo s pobunjениmi psi. Nezaslišano je, da se kraljevo ime zasmehuje in oskrnja, z vzdevki! Vse to je nezaslišano, a vse to se nas ne tiče. To je vaše delo. In vi," — kakor da sem se vdril v zemljo, je zdajci pogledala preko mene ter se obrnila k tolpi siromakov, ki so stali nekaj korakov od nas ter z divjimi obrazi poslušali njene besede, — "vi ubogi bedaki, nikar se ne dajte varati. Ta plemiči vam je najbrže pripovedoval, da na Francoskem ni več kralja in da poslej ne bo ne davkov ne tlake; da bodo prosjaki povisani v milijonarji in da postanejo vsi lopovi plemenita gospoda! Nu prav, verjemite mu, če vas to zabava. Toda za zdaj glejte, da se izgubite. Spravite se izpred mojega dvorca. Izginitete, ali pa poklicem svoje hlapce, da vas z biči poženejo po ulicah! Poberite se v svoje pesjake, pa brž!"

Udarila je z nog ob tla in jaz sem ostromel, ko sem videl, da so se ti ljudje, čeprav bi bili morali izprevideti jalovost njenne grožnje, klavrn raztepli na vse strani — res kakor psi, s katerimi jih je primerjal. Še nekaj trenutkov in ulica je bila prazna. Le komaj sem verjel svojim očem: prav tisti možje, ki bi bili malone ubili gospoda de Gontauta in potokli markiza s kamenjem, so se dali ukrutiti ženski! Ko je izginil poslednj izmed njih, se je z zarečim obližjem in z očmi polnimi zaničevanja vrnila k meni.

"Evo, gospod," je dejala, "zapomnite si ta nauk. Zdaj vidiš, kakšno je vaše vrlo ljudstvo! In zdaj, gospod, se spravite tudi vi! Od današnjega dne so vam moja vrata zaprta. Ne maram, da bi bila hiša zatočišče izdajcev; niti za trenutek ne!"

Z istim ošabnim preziranjem, ki je bilo omamilno množico, je iztegnila roko, kažoč mi, naj grem; toda preden sem se obrnil, sem ji rekel pred vsemi:

"Moj oče je bil vaš prijatelj, madame."

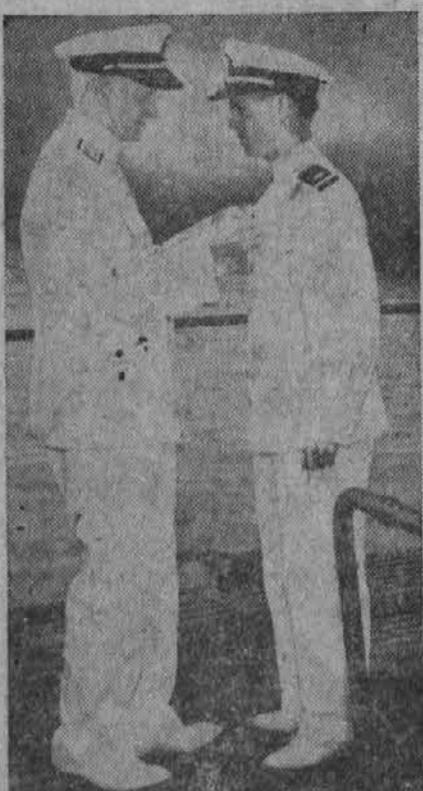
Trdo me je pogledala, ne da bi odgovorila.

"Zato bi bilo po mojih mislih bolj pravčeno," sem povzel, "da bi me branili, nego da me žalite. Vsekako ste storili vse, kar ste mogli, da me zapeljete v izdajstvo, pa naj sem še tako zvest podanik njegovega Veličanstva. Prosim vas, gospa markiza, da

Mali begunci

Gornji trije otroci, ki si grejo roke ob svojem prihodu v New York, so prišli semkaj z častnikom F. M. Fisherom za nekim neimenovanim parnikom in iz neimenovanih dežel.

Admiral Chester W. Nimitz, vrhovni poveljnik ameriške mornarice na Pacifiku, odlikuje s kolajno za hrabrost mladega New York, so prišli semkaj z častnikom F. M. Fisherom za nekim neimenovanim parnikom in iz neimenovanih dežel.

Ijudstvo me je bilo proglašilo za svojega rešitelja in je vriskalo moje ime. Ali naj se okitim s tem naslovom? Ali naj sprejemem to vlogo? Moja kasta me je zavrgla. Ali naj pograbim nevarno čast, ki mi jo ponujajo, da izvojujem z ljudstvom zmago ali pa poginem z njim?

Z ljudstvom? Ta beseda ni bila napačna, a njen pomer je bil tiste čase manj doloden, nego je danas. Nephote sem se vprašal, kdo je prav za prav zmagal izmed vseh tistih, ki so se bili pridružili ljudstvu? Glavnih pobum in krajevnih uprov, kakršen je bil na primer ta, ki je stal gospoda de Launaya življenje — da, takih dejanj se je bilo pokazalo ljudstvo zmožno; še nikoli pa ni bilo izvojevalo trajne zmage. Vselej je bil kralj ohranil svojo oblast in velikasi svoje privilegije. Zakaj naj bi bilo to pot drugače?

Zakaj? Razlogov se ni manjalo, a vendar se mi niso zdeli dovolj odiočilni in dejstva minulosti so se tehtno oglašala proti njim; mimo tega je bila misel, da naj se izneverim stanu, čigaran sem bil doslej, protivna mojemu čuvstvu. Doslej sem bil nedolžen in moji tovariši so po krivici režali name. Če bi pa sprelj vlogo, ki se mi je ponujala — ne le, da bi me cakale v slučaju neuspeha najhujše posledice, ampak uspeh sam bi me

storil izobčenca. Kot ljudski tribun bi bil za vse svoje vrstnike garjeva ovca.

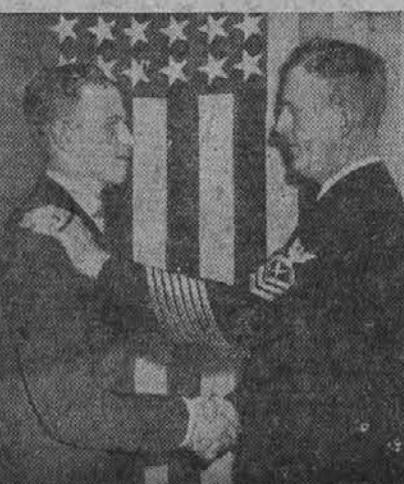
V takih mislih sem na vso moč priganjal svojega konja; uverjen sem bil, da bom prvi, ki prinesem te novice v Saux. Toda najpresenetljivejši pojav tiste dobe je bila hitrica, s katero so se podobne govorice širile po deželi. Brzele so od ust do ust; že pogled je zadoščal — že veter sam jih je menda prenašal dalje. Bile so hitrejše od najbolj brzega potnika.

Povsod, kantorkoli sem prišel, je bila novica že znana. Vedeli so jo tisti, ki so vse te dni postajali na razpotjih, sami ne vedoč, česa pričakujejo; vedeli so jo krivooki možje, ki so se tisto pomenovali na vaških mostovih ter opazovali stolpe gradu; vedeli so jo oskrbniki in valjeti, ljudje Gargoufovega kova, ki so se ji neverjetno posmehovali ali pa so — kakor gospode de Saint-Alais — govorili o kralju, o njegovih dobrinah in tem, koliko jih bo obeshenih zaradi te istorije. Vedeli jo je naposled tudi abbé Benoit, ki sem se hotel posvetovati z njim. Čakal me je bližu grajskih mrežnih vrat, na kraju, kjer je stal nekdaj sramotni stebri. Poslal sem Gillesa in Andreja naprej in župnik je krenil z menoj po drevoredu, držeč roko na hruški mojega sedla.

"Nu, gospod vikont, prišlo je, kar je moralno priti," me je ogovoril.

"Ali ste že zvedeli?" "Buton mi je povedal." "Kako, mar je že tu?" sem vzkliknil začudeno. "Tri ure še

Je v krvi

Na levi je Russell J. Hoag, 18 let stari fant iz White Plains, N. J., ki je vstopil te dni v ameriško mornarico, kjer ga je pozdravil njegov oče, ki služi v mornarici že trideset let.

Car produkcije

Donald Marr Nelson, bivši predsednik Sears and Roebuck družbe, ki je bil imenovan za šeja in glavarja vse ameriške vojne proizvodnje. Nelson je zdaj 53 let star.

ni, kar sem ga videl v Cahorsu." "Take novice dajejo človeku krila," je razveto odvrnil abbe Benoit. "Pravim vam, prišlo je. Prišlo je, gospod vikont."

"Deloma," sem rekel oprezeno.

"Povsem," je rekel z uverjenim glasom. "Ljudstvo je zavezelo Bastiljo — in kdš se mu je postavil na celo? Vojniki, francoska garda. Če pa vojska ni več zanesljiva, gospod vikont, tedaj pomeni to konec zlorab in izjemnih svoboščin, konec izjemne siromakov in lakote in..."

Nisem si mogel kaj, da ne bi presekal župnikovih litanij.

"A kam še pride, če se vojska pajdaši s pobunjenim ljudstvom?" sem vprašal.

"To je na nas," je odgovoril. "Naša dolžnost je, da gledamo na to."

"Pojdite z menoj večerjat," sem dejal. "Rad bi vam nekaj povedal in rad bi vas nekaj vprašal."

Ni se dal prositi.

"Nocoj itak ne bi mogel spačati," je rekel z bleščecimi se očmi. "Da, gospod vikont, to so velike, krasne novice. Vaš pokojni oče bi jih bil vesel."

"Nemara tudi tega, kar se je zgodilo z gospodom de Launayem?" sem mu zbrusil, spuščajoč se s konja.

"Jajčnico je nemogoče speci

ni celih jajec," je odgovoril s

trdnim glasom, čeprav se mu

je obraz nekoliko raztegnil.

"Za-

dela ga je kazen za grehe nje-

govih očetov. A Bog daj njegovi

duši mir in pokoj! Slišal sem,

da je bil pravičen mož."

"Mož, ki je umrl na svojem

mestu!" sem odvrnil dokaj ne-

dvoumno.

"Amen," je dejal abbe Benoit.

Vtisa, ki se ga bile novice na-

pravile na župnika, sem se do-

cela osvestil šele potlej, ko sva

že sedela v lešnikastem salonu,

ki ga je služnica imenoval an-

gleško dvorano, in sva pri de-

sertu gledala drug drugega izza

gorečih sveč.

Šele tedaj sem opazil,

kako razburjeno je ote-

pal z dolgimi, mršavimi rokami

in kako mu je drgetal bledi

obraz, ko je govoril z menoj in

poslušal moje besede.

"To je konec," mi je dejal.

"Znajte, gospod vikont: to je

konec. Vaš oče mi je velikokrat

rekel, da je denar jedro oblasti.

Z denarjem, je dejal, plačujejo

vojsko in na vojski sloni vse.

In res: nedavno je pošel denar.

Posledice se že kažejo. Vojska

je odrekla pokorščino. Vse gre

po zlu."

"A kralj?" sem rekel, pone-

vedoma oponašaje gospo

mar-kizo.

"Bog ohrani njegovo Veličan-

stvo!" je rekel župnik iz srca.

NAZNANILO

Delničarjem Ameriško-Jugoslovanske Tiskovne Družbe se sporoča, da se bo letna delničarska seja omenjene družbe vršila v petek 30. januarja 1942 v Slovenskem narodnem domu, 6417 St. Clair Ave. Začetek seje ob 8. uri zvečer.

Za direktorij:

VATRO J. GRILL, predsednik.

BUY U.S. DEFENSE BONDS!

L. Clare Cargile, predsednik national Automobile asociacije, ki je povedal pred senatom, da je treba nemudoma podvzeti potrebne korake v korist 40,000 prodajalcev avtomobilov, ki jim grozi sedaj pomanjkanje, ko je prepovedana prodaja avtomobilov.

Rešeni brodolomci

Pierre Pucheu, minister no- tranjih zadev Francije, čig- truplo so našli nedavno na železniški progi. Pocojni minister, ki je bil fašističnega naziranja, je bil vsekakor vržen iz drvečega

SEZNANITE JAVNOSTI
Z VAŠO TRGOVINO
POTOM...

'Enakopravnosti'

IN
JA
LA
GA

RA
ZD

JA
LA
GA

IN
JA
LA
GA

RA
ZD

JA
LA
GA

IN
JA
LA
GA

RA
ZD

JA
LA
GA

IN
JA
LA
GA

RA
ZD

JA
LA
GA

IN
JA
LA
GA

RA
ZD

JA
LA
GA

IN
JA
LA
GA

RA
ZD

JA
LA
GA

IN
JA
LA
GA

RA
ZD

JA
LA
GA

IN
JA
LA
GA

RA
ZD

JA
LA
GA

IN
JA
LA
GA

</div